

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . .	20 кор.
на пів року . . .	10 кор.
на чверть року . . .	5 кор.
вг. місяць . . .	1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . .	16 рублів або 36 франків
на пів року . . .	8 рублів або 18 франків
Пощиновою . . .	число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вираеш ми очі і душу ми ви́веш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошена звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні довесени по 30 с. від стрічки.

Розлад в Угорщині.

(X) Обструкція в Угорщині проти військового закону не тільки не втихає, але приймає щораз більше визиваюче становище, пособлювана на замову коштутівських послів висиланими з різних сторін краю протестуючими депутаціями, а крім того уличними демонстраціями. До сих демонстрацій прилучили ся й студенти університету і техніки і довели минулої п'ятниці до великого збіговиска і справденного бою з поліцією. Серед того збіговиска розтратовано одну дитину, більш двісті осіб віднесло значнійші або менші рани, а навіть розпущено поголоску, що двох студентів ранених померло. Навіть деякі коштутівські послы, що брали участь в збіговиску і очевидно кермували сею ворохобнею, віднесли рани. Аж пізно в ночі повело ся поліції завести лад.

Відгомін сих уличних подій відбив ся на суботнім засіданю угорського сойму, бо вже в часі уличних галабурд викрикував коштутовець Раткий, що сойм мусить бути розбитий.

У міністра-президента Селя явила ся в парламенті перед почином засідання студентська депутація під проводом Кошута, Нешого і Ленделя, домагаючи ся строгого покарання поліції і сатисфакції для студентів, з котрих двох нібито вже мало умерти наслідком ран нанесених їм поліцією. Між коштутівськими послами а Сельом дійшло до виміни вельми острих слів, а Лендель погрозив навіть революцією. Однак міністер-президент зовсім рішучо заявив, що передовсім мусить розслідити всі події, а відтак винних потягне до строгої одвічальности.

Крім того коштутівці приготували галабурду підчас засідання сойму і двічі був президент приневолений закривати засідання, бо скоро лише міністер-президент почав промовляти, щоби дати соймови поясненє про дійсний стан подій (вість, що двох студентів умерло, показала ся невірною), коштутівці піднимали таку галабурду, що не можна було нічого чути. Колиж на останку повело ся Сельови приступити до справозданя, виказав він, що студенти перші накинули ся на поліцію, обкидали каміннями і куснями вугля і многих ранили. Міністер президент обіцяв основне розслідженє подій і просив палату, щоби предметом все те оцінювала. Засіданє закінчило ся на тім серед великого крику із сторони коштутівців.

В неділю відбули ся знов збори соціально-демократичні на площі свободи при участі яких 20.000 людей, однак спокою нічим не нарушено, а лише протестовано проти військових предлог.

Таким способом не можна навіть предвидіти, коли угорський сойм ухвалить військову предлогу і Сель находит ся у вельми скрутнім положеню тим більше, що в Австрії вже закон обовязує і побір рекрутів переведено. На разі помогло собі правительство угорске тим, що

відрочило бранку на час від 5. мая до 20. червня. Се не є нічого нового, бо вже в 1889. р. була подібна конечність відрочення бранки, однак тепер вже двічі відрочувано і через те відносини заострили ся.

Положенє Русинів на Буковині.

(Дальше).

Кожда молодіж є в відблиском свого часу. Вона дише тим, чим єї натхнув дух часу, звістна річ: родичі і учители молодіжи дають лиш почин до способу. Відки-ж мала наша православна руска молодіж набрати тут у Чернівцях більше релігійного духа, як єго посідає? Чейжеж ніхто не заперечить покійному катехиті Іваловичову і теперішньому рускому катехиті, щоб не були се взірцеві учители віри. Не вжеж їх попередник колишній «руский» катехит сумної памяти, о. Чунтуляк, перевисшав тих обох в ревности. Вони працювали і робили, що приписе жадає. Решту релігійности мусить надавати молодіжка церква і окруженє. Тутже лежить якраз велика хиба, бо на привеликий наш жаль і на велику шкоду нашої молодіжи і церкви вона в церкві св. Параскеві не чує ніколи руского слова, хиба що відчуває свою кривду у церкві, а в катедральній церкві від 22 літ не чути рускої евангелії і руского сьвіту.

Руска проповідь, коли була десь колись, то хиба на те, аби кожного вірного Русина каліченєм рускої мови лиш огірчити! Отже церква, замість доповняти те, що катехита молодіжи виціпляють, нищать і то в молодих серцях колишних проводирів народу, що діти вже отримали і отримують, а не треба забувати, що серце молодіжи дуже чутливе і вражливе на такі кривди особливож там, де їх абсолютно неповинно бутв: у церкві. Крім свого катехита не має руска молодіж нагоди етикаться зі своїм рідним духовенством, котре би виділо в тій рускій молодіжці своєю молодіж, а молодіж у духовенстві своїх щирих рідних отців духовних. Противно. Тутешнє веруске духовенство споглядає на руску молодіж ворожо, а та відчуває се і привикла видіти у тім духовенстві не лиш собі але цілому рускому народови щось чужого або ворожого. Дома, на селі повторяє ся те саме, бож і там руске духовенство вже рідко посіяне, та і те, що ще є, призначене церковною зверхністю на загибель.

Отак має ся річ. Се знає у нас кождий, знає церковна зверхність, знає і правительство. Та ми сего сумного стану не завинили, а лиш правительство і церковна зверхність. Відки-ж і в яким лицем можуть вони від тої молодіжи більше і щось иншого жадати, як вони в сю молодіж самі вложили?

З яким правом жадає церковна зверхність від рускої молодіжи більше релігійного а менше національного духа, коли власне ніхто инший як церковна зверхність виводила чисто сьвітекі засади національної нетерпимости в несьвітеку а Божу інституцію сьвятої церкви? Коли як-раз церковна зверхність є у нас прототипом і взірцем національної борби і нетерпимости?

Се, що тепер в рускій молодіжці видите, се лиш плоди того, щосьте, отці духовні із консисторії посіяли. А з часом буде воно ще гірше, бо та на болочих кривдах викохана молодіж

стане небавом на чолі народу і те огірченє, яким пересякло ціле єї єство, воно дасть єя і тим гірко відчути, що єї огірчили. Помиренє на такій підставі, як се, ще сегодне можливе, з надбуваючим поколінням буде виключене. Сіяльсьте вітер, зберете бурю.

Та менше з тим. Ми не станем учити мудрійших голов від нас. Правительство і церковна зверхність мусять прецінь знати, а привинні повинні знати, що роблять. Нам ходить лиш о те, скинути з себе на будуче відвічальність за те, що буде, а що Русини не завинили. Ті міродатні чинники мусять прецінь мати в такім поступованю супроти Русинів свої «вищі» згляди, котрі ми може не в силі й зрозуміти!

Каже др. Попович і єго одномишленники, що віддати православному рускому народови на Буковині єго прадідну питому церкву у єго рускі руки і руки питомого руского духовенства, се звабило би Москаля до Австрії! І правительство вірить сій тезі і передало церковну власть дійсно в руки романізаторскі.

Тимчасом, що кажуть Русини на се.

Помимо того, що як-раз церковна зверхність від Мораря по нинішній день не признає у своїх відносинах до Русинів — як вже того конечно треба — того руского письма і слова, якого уживає нинішня Русь у своїй літературі і в школі, а придержує ся уперто і умисно якогось жаргону, помимо того, що і правительство штучно викликає і скрито піддержує на Буковині роздор між Русинами — як лиш єму сего потрібно для шахованя Русинів; помимо сих, здоровим розумом непоятних а проте існуючих фактів, помимо того, що всі рускі численні товариства матеріально незаможні, а приклонивши своє ухо московській пропаганді, могли-б стати богатими; помимо всякої скуси, ніхто не годен доказати ні найменшого сліду якої-небудь політичної змази, ані навіть взагалі ніякого хотьби п'ятонічного москвофільства. Нинішня інтелігентна молодіж руска так наскрізь щиро національна, що ніякій спокусі неуприступна, а палає живим огнем против всякого, особливо-ж проти московского ренегатства, відчуваючи інстинктивно своєю молодою душею, де чатує найгірший і найтяжший вірід українсько-русского народу. По всій австрійській Русі-Україні дзвенить нині із молодої груди звуком грому молодий гимн: «Не пора Москалеви й Ляхови служити...»

Якже-ж погодити отсі факти з твердженнями чорних клеветників на буковинських Русинів? Як погодити з їх клеветами також і той факт, що і в Росії, де Русини і Москаль собі око в око глядять, в церкві України-Руси такий самий нелад, як і тут на Буковині? А прецінь після теорії клеветників повинен би там в церкві панувати ангельський мир! Тимчасом насильство і виводженє москвичини в церкву українську витворило цілком природно розклад-сектярство між російськими Русинами. Штунда і инші секти захопили вже мільони душ в полудневій Росії, котрі ратують своєю вроджену окремішність, чим понаде, так на церковнім як на сьвітекім поли. Отжеж щомимо «православної-славянської церкви» в полудневій Росії, таки не «бе українське серце московским битєм», а своїм питомим. А тут на Буковині? Тут наступить нині завтра так само розклад на

поли церковнім. Там ізза московщини а тут ізза волощини, яку впровадило австрійське правительство у церкву православних Русинів.

Житє ж руского народу піде своєю питомою струєю як не в сей то в той бік. Здавиш єго тут, то оно вирине в иншій місци, може як раз там, де гнобитель найменше єго сподієсь і в такій спосіб, якого гнобитель найменше бажає. Не вбила руске житє Татари, не вбила Польща і Москва, тож не вбє єго і австрійське правительство ні буковинськими Волохами ні галицькими Поляками. Протівно. Оно ще дасть ся своїм гнобителям як слід в знаки.

Найприроднійше і єдино розумне поступованє міродатних сфер в Австрії супроти мо живих і непевних впливів і затїй північного велита було-б: не гнобити, а вдоволити своіх Славян.

Чиж можна собі в Австрії уявити природнійшої і певнійшої твердині супроти північного сусїда, як вдоволених і свобідним культурним розвитком сильних і самосвідомих Русинів з огляду на той страшний гнет, якого дізнають наші рускі брати за кордоном? Чиж можна в данім разі мати кріпшу твердиню проти московских затїй, як віддавши Русинам їх колишню вольну руску церкву — в Росії занашащену Москалями а тут Волохами — в їх власні руки? Таж ні над чим не трысе ся кождий нарід так заздрісно, як над своєю вольною церквою. Чи лиш одні Русини мали-б бути такими виродками, що визволивши свою церкву із чужих напасних рук, мали-б чим скорше віддавати єї у найми Москалеви? Такі неприродні погляди можуть ся виродити лишє в мозку волоского напасника і найти відгомін в голові німецьких ігнорантів.

Та обернім врешті питанє, коли вже о тім говірка і розважмо, що небезпечнійше для Австрії: чи православна волоска церква на Буковині, де кільканайцять кілометрів від Черновець лежить границя свобідного волоского королівства, чи православна руска церква, де кільканайцять кілометрів від Черновець лежить границя, за котрою стогне широко і далеко Москалями поневолений руский нарід? Варто було-б австрійским політикам троха глибше застановитись над сим питанєм. Але дарма. Австрия існує лиш для Німців і їх панованя. Більшість народів — крім Поляків — се піддані німецької меншости. Їх потреби узглядняє ся лиш як можна найменше, а удержує ся їх прижитю і в «добрім гуморі» маленькими уступками і даруночками — але борони Боже! — не на кошт німецької держави, лиш одних коштом других. Так бавить ся Австрия, а властиво Німці в Австрії. На Буковині-ж мусять за тоту забаву найтяжше і найгрубше платити Русини. Але др. Жорж Попович і єго товариші так заплінені волоским фанатизмом, що не добачають нічого більше, як славяншенє Буковини!

(Дальше буде).

Блуд карає блудячих.

(Надіслана статя).

(Конець).

Ще більша нісенитниця поветає з вірою «унїятскою». Унїяти мають бути католики руского обряду в Галичині. Се значить практично, що они недавно або до часу злучені з вселенською римо-католицькою церквою, що они не є так само коренними католиками, як латиняни в цілім значеню того слова, але як «наєі браця Поляци мувїон: »то не сон католиці, але поціві унїці». Русини галицькі мають в буденій мові за православних всіх відлучників від правдивої римо-католицької церкви Христової, а себе в протівставленю до них називають «унїятами». Проних кажуть, що они право віддають славу Богови(?), а про себе кажуть, що є якимись причлнниками, чи там причлнниками(?) до латинян. Або як казав один сьвященник з холмської дїєцезії, що там Русини католики називали себе унїяк в протівставленю до католик. Тимчасом коли ми глибше застановимо ся, що православно-християн. віра і церков є то власне тая, котру Христос заложив, с. в. римо-католицка віра і церков, отжеж православні християни

не є всі католики якого будь обряду, бо «omnes catholici sunt orthodoxi». Такими православними в найтіснійшій значіню є так латиняни наші Поляки як і Русини галицькі і всі инші католики римські, а Росияни-схизматики і инші відлучники є невідними узурпаторами сеї так красної назви — бо вовк убірає ся в овечу шкуру.

Вкінци, щоб яснійше було доказаним, якими то Росияни-схизматики є православними і вся преча церков схизматичка є «греко католицка» і «православна» що-до віроісповіданя, додамо ще слїдуючі точки: Схизматичка церков відступила від віри Христа і апостолів. Відлучила ся від власти і послуху Єпископів римских с. в. від церковної скали Петра, бо де Петро там церков. Не тільки она не слухає намісника Христового, як свого неомильного учителя в річах віри, але єміє завдати лож історичну, що Христос так і Петро не постановив, на котрім би спочивала ціла церков і ворота невольні не могли би тої скали, Петра, поконати, що Христос не постановив найвишого неомильного пастиря, котрий би мав пасти наукою Христовою Христові агнята і вівці, що Христос жадного учителя не постановив, котрий би мав утверждати своїх братів. Сей, хто так говорить є цілковитим відступником, від науки євангельської апостольської і історії найдавнійших віків ери християнської, або коротко сказавши, є еретиком.

Церков схизматичка false православна каже, що на св. Литургії с. в. Службі Божій не слова Христові: «Сіє єсть тіло мое» «сіє єсть кров моя» остаточно перетворюють хлїб в тіло а вино в кров Христову, лиш слїдуюча по перетворюючих словах молитва до св. Духа. Се протівить ся науці апостольській і св. Отців церковних з найдавнійших віків ери християнської і самому текстови Служби Божої обряду грецкого, котрий погляди схизматиків цілком не виказує. Отже віра схизматиків протівить ся їх питомому обряду. Наслїдком сеї ложної віри схизматиків є се, що котрий би сьвященник в тім же схизматичкїм пересьвідченю і наміреню правив Служби Божу, була би не важною, бо не було-б важного осьвященя, с. в. пресьщєствленя хлїба в тіло Христа, а вина в кров Христа.

Схизматичка церков не осьвящає частиць для причастия вірних, отже причащає вірних підчас Служби Божої під одним видом вина, що є зовсім протівне обрядови східному. Хотий в дійности, як повисше було сказано, жадного осьвященя нема, сли є фалшиве намірене сьвященодїєствуючого.

Схизматичка церков російска особливо не узнає непорочного зачатия Пресьвятої Богородиці, хотий обряд, єго таяж церков уживає в своїм тексті, протівить ся такому схизматичкому поглядови.

Схизматичка церков не узнає католицкого чистилища, отже консеквентно Служби Божї за померших, парастаси були-б непотрібні.

Російські сьвященники схизматичкї обовязані в певних случаях ломати печать св. сповїди.

Схизматики не вірують, що Дух св. походить від Отця і Сина, лиш від Отця. Отсе ті віроісповідники, котрих галицькі Русини так виснають тим іменем: «православні» «православів», а самі понижають себе іменем «унїят».

З сего всего заключити належить, що Русини галицькі мають себе добре пізнати, а оперши пізнанє своє на правді, після сеї правди себе перед всіми називати, а других називати по їх заслугі. Отже себе після віроісповіданя можуть лишє називати римо-католиками, після обряду греко-руськими, після народности Русинами-Українцями. Поляків після віроісповіданя римо-католиками, після обряду латинянами. Росиян мусять Русини називати після віроісповіданя схизматиками, після обряду греко-російскими, а після народности Москалями. Тоді Русини між собою не будуть провадити замішанини і баламуцтва, ані хто инший збаламутити їх не потрафить.

о. І. П. М.

(Конець).

Наукова діяльність товариства групувала ся около секцій та комісій і видань товариства. Засїдань секцій і рефератів було:

	1902		1901		1900	
	Засїд.	Реф.	Засїд.	Реф.	Засїд.	Реф.
Іст.-філь. сек.	16	27	7	9	12	18
Фільолог „	12	9	8	8	9	12
Мат.-пр.-лік сек.	6	10	3	8	1	5
Разом	34	46	18	26	22	35

В комісіях не відчитувано рефератів, тільки дискутовано нзд ріжними науковими kwestиями, які опісля предкладано секціям чи то в виді постанов для затвердження, чи в виді рефератів, призначуваних для друку. Всіх комісій було як і давнійше п'ять. З тих археографічна комісія мала 3 засїданя, етнографічна мала також 3 засїданя, язикова комісія мала 2 засїданя, правничка комісія мала кілька засїдань, лікарська комісія з причини виїзду кількох її членів не зібрала ся минулого року, вкінци від деяких членів вийшов проєкт заснованя комісії, технічної, але комісія поки-що не могла ще ввійти в житє.

Склад секцій і комісій змінив ся минулого року мало. В секціях не переведжено виборів нових дійсних членів, а вмер один, через те число членів з 38 стало на 37; з того належало до: істор. фільософічної секції — 14; фільологічної — 10; мат. прир. лікарської — 13. Всі комісії мали разом 94 членів; з того припадало на археографічну — 14 членів; правничу — 26; етнографічну — 22; язикову — 20; лікарську — 12. Нові члени прибули в 1902. р.: археографічна комісія — 2; правничка — 4; етнографічна — 2.

Нове виданє Товариства «Українсько-руська Бібліотека», задуманє в 1901. р. поступило минулого року швидко вперед і досі появило ся єго три об'ємисті томи, а четвертий друкує ся. Виданича діяльність секцій і комісій зросла минулого року до поважної цифри 39 томів і зошитів. Тут не вчислені відбитки, між якими деякі становлять спорі книжки і котрих число мало-що уступає повисшому.

З окрема виданя тов-а видані в р. 1902. були слїдуючі:

1. Записки — т. XLV—L; як і перше виходили що два місяці книжками по 12 арк. під редакцією проф. М. Грушевського.

2. Збірник історично-фільософічної секції т. V. В нїм надруковано: Збірник матеріалів до історії духового розвою Галицької Русі в XVIII—XIX в, ст. VIII+328, 8°.

3. Збірник фільологічної секції т. V. В нїм надруковано минулого року: Про говор галицьких Лемків. Написав Іван Верхратський. Ст. 490, 8°.

4. Збірник математично-природописно-лікарської секції. Він виходив окремими випусками. Протягом року вийшов т. VIII, випуск II (часть математично-природописна) ст. IV+190, 8°; випуск I (часть лікарська) ст. IV+87, 8°.

5. Часопись правничка і економічна. Виходить два томи на рік під редакцією д-ра С. Двістрянського. Вийшов том IV і V, ст. IV+284, 8°.

6. Правничка Бібліотека. Сего виданя появило ся досі три випуски. За 1902. р. вийшов третій випуск: Др. С. Двістрянський, Австрійське право облігаційне, т. II, вип. II. Ст. 199—426, 8°.

7. Руска Історична Бібліотека. Протягом року вийшов двайцять другий том бібліотеки, що містить: Розвідки про селянство на Україні-Русі в XV—XLIII в., частина друга, ст. 3+272.

8. Жерела до історії України-Руси. Т. VII друкував ся досі і незабаром вийде, але як виданє за р. 1903, бо ся публікація виходить на переміну з «Памятками українсько-руської мови і літератури», так що остатні появляють ся кожного другого-третього року.

9. Памятки українсько-руської мови і літератури. Том III. Апокріфа новозавітні. Зібрав і пояснив др. І. Франко. Ст. L+LXVIII+360, 8°.

10. Українсько-руська Бібліотека. Нове видане фізіологічної секції, розпочате в 1901 р. Досі вийшли три томи, всі протягом 1902 р. За 1902 р. вийшли: Т. II Писаня Осипа Юрія Федьковича. Повісті й оповідання. Ст. XII+495, 8°. — Т. IV Писаня Осипа Юрія Федьковича. Тому третього друга часть. Драматичні переклади. Ст. XIV+532, 8°. Т. III вийде в 1903 р.

11. Етнографічний Збірник. Виходить окремими томами два рази в рік. Минувшого року вийшов: Етнографічний Збірник т. XI: Народні пісні з нотами, зібрані д-ром Ів Колесою, ст. XXXI+303, 8°. Том XII Галицько-руські народні легенди. Т. II. Зібрав Володимир Гнатюк, ст. VIII+288, 8°.

12. Матеріяли до українсько-руської етнології. Редактором їх Хв. Вовк у Парижі. Протягом року вийшов V том, що містить третю частину «Гуцульщини» проф. Шухевича. Ст. 256, 8°.

13. Хроніка українсько-руського Накового Товариства імени Шевченка у Львові. Почала виходити в 1900 р. і містить подрібні справозданя з діяльності Товариства. Річно виходить 4 випуски. В році 1901 вийшли ч. 9—12. (Ст. 56+40+24+26).

14. Chronik der ukrainischen (ruthenischen) Sevcenko Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. (Те саме видане, що повисше, в німецькій мові, для поінформованя тих, що не розуміють нашої мови, про діяльність товариства). Річно виходить 4 випуски — за сей рік ч. 9—12. Розсилає ся тільки науковим інституціям, які стоять в обміні з Товариством.

15. Літературно-науковий Вістник. Протягом року вийшло 12 книжок Л. Н. Вістника (по 12 аркушів), що становили разом 4 томи (17—20) В редакційнім комітеті були: Проф. М. Грушевський (в другій половині року) др. Ів Франко, В. Гнатюк. Л. Н. Вістник містить крім белетристики також наукові статі, хроніки сучасного життя і бібліографію.

Загалом всі видання товариства в р. 1902 — не рахуючи тут лише справозданя і показників завимали 782 аркуші друку великої вісімки. Виданя сі розходили ся всіляко; одні доставали ся членам з титулу їх членства, другі продавали обо примірниками або за передплатою. З виданництв товариства не наукових, за передплатою, заслуговує на увагу виданя «Літерат. Наукового Вістника». Видатки на се видавництво вносили в р. 1902. — 11.292.49 К, а прихід в готівці — 10.903.40 К, так що показав ся недобір в сумі 382.99 К. Коли однак зважить ся, що на платню редакторів і ремунерації пішло 3.482 К, то можна сказати, що видавництво оплачує ся і стоїть на певних ногах.

Головою товариства був в р. 1902 професор М. Грушевський — директорами секцій: 1) історично-філософичної проф. Грушевський — 2) фізіологічної проф. Колесса — 3) математично-лікарської проф. Верхратський а в комісіях: археографічній проф. Грушевський, правничій — проф. Двістрянський, етнографічній — пос. Барвінський, язиковій — проф. Студинський, лікарській др. Евген Озаркевич.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Никифора; рим.-кат. Теодозія, Емануїла. — В п'ятницю: руско-кат. Венедикта; рим.-кат. Руперта.

— **Зі Стрия** доносять нам: З причин від відділу незалежних, відбуде ся вечерок стрийської філії «Просвіти» в честь Тараса Шевченка замість 29. марца — у неділю 5. цвітня в великій сали «Народного Дому». Початок о 6. год. вечером.

— **Відчит в Академічній Громаді.** П. Василь Пачовський відчитає в неділю дня 29. с. м. в «Академічній Громаді» у Львові II акт своєї драми п. з. «Сон української ночі». Початок відчиту точно о 3. год. пополудня. Вступ вільний; гости пожадані. Зміст I акту переповість автор коротко.

— **Народна лічниця у Львові,** заснована заходами ВПресоєв. Митрополита Шептицького, від буда дня 21. с. м. перші загальні збори при участі 46 членів Збори отворив промовою др. Кость Левицький, а провідником нарад вибрано проф. Шухевича, ночім приступлено до вибору відділу, до якого вийшли: Мих. Глиджук,

член краєвого відділу, яко голова, а яко члени: др. Мих. Коцюба, Ник. Лагошинський, Петро Максимович, кат. о. І. Рудович, др. Стеф. Федак і крил о. Чапельський; заступниками відділових вибрано: о. Баковича, о. Жука і Лаврука. До контрольної комісії вийшли шп. Ганіньчак, Грозик і Цеглиньський. По виборі відділу розвинула ся дискусія над способом введеня в жите сеї інституції.

По замкненю зборів відбуло ся засідане відділу, на яким вибрано заступником голови о. крил Чапельського, каснером, дра Коцюбу, а секретаром о. Рудовича. Опісля ухвалено просити о. Митрополита о принятє протекторату над лічницею і вибрано д-ра Евг. Озаркевича технічним директором сеї інституції. Досі числить «Народна лічниця» 60 членів, а між ними 3 члени-допородів з уділом 100 К, однак маємо надію, що не буде одного Русина у Львові, котрий би своєю річною вкладкою (2 К) не причинив ся до піддержаня так хосенної інституції.

— **Богословський Вєстникъ,** видаваний досі о. Д. Дорожинським, перейшов з сям роком на власність Товариства св. Ап. Петра, з причини виїзду о. Дорожинського за довшою відпусткою. Виділ Тов-а св. Ап. Петра переймаючи редакцію так важного і потрібного органу для нашого духовенства, бере на себе важку задачу і велику відповідальність. Однак надіємо ся, що при Божій помочи поведе его відповідно до потреб нашого церковно-релігійного життя, дорогою вказаною попереднім редактором. Надіємо ся також, що нова редакція подбає о чистоту народної мови в «Бог. Вістнику», бо сего дотеперішній редактор на жалє не узяв до уваги.

— **Іменованя.** Цсар іменовув радниками висшого суду кр. у Львові радників: Мар. Оленьського і д-ра Март. Місінського; а радниками висшого суду кр. при суді I інстанції радників: д-ра Франца Мандибуря в Перемишлі для Золочева, Володимира Мандичевского в Станиславові, Конет. Кобервайна і Алекс. Мендінського обох у Львові, Йосиф. Паліводу в Тернополі, Йос. Голковского у Львові для Самбора і д-ра Евг. Звігтовського в Перемишлі для Станиславова.

Цсар іменовув державними прокураторами VI кл. ранги прокураторів Віктора Півоцького в Тернополі, Яна Ровського з Бережан до Золочева і Яна Куліяма в Станиславові.

— **Дозволені в школах книжки.** Міністер просвіти видав розпоряджене, яким пригадує краєвим рздам шкільним, що пробіч нових видань книжок для середних шкіл можна уживати також давних, хіба, що їх виразно заборонено. Учителі мають з початком кожного шкільного року визначувати, котрі книжки є дозволені, а дирекції мають се узяв до уваги в списі шкільних книжок. Се розпоряджене важне тому, що досі не вільно було ученикам середних шкіл уживати иншого виданя книжки, як лише найновішого, хотій би оно ріжницю ся дуже мало від попередного виданя.

— **Еміграційний обманець.** З Нового Торга доносять, що міщанин Войтх Совіньський, агент еміграційної фірми Міслера в Бремї, зарвав людей, що виберали ся до Америки, на 1.700 К і сам утік за море.

— **3 Праги.** Нині дня 25. с. м. відбувають ся в Празі довірочні збори студентів в справі послідних ревізій і арештовань в Галичині (на жадане Росії).

— **3 ненависти до невістки.** Köln. Ztg. доносить, що бувша королева Наталія з ненависти до своєї невістки, сербської королеви Драги, післала всі дорожніности Обреновичів, які свого часу дістала в дарунку від свого мужа, бувшого короля сербского Міліана, жінці чорногорского князя Мірка, котра походить з родини Константиновичів, яко своячці давного князя сербского Михайла Обреновича. Ті дорожніности вислала она почтою з Біяриці яко весільний дарунок до молодої княгині. Яку вартість може мати дарунок, хочби й великий але зроблений з гніву і мести до власного роду, се можна легко собі погадати. Але видко, що й в найвисших кругах о чо не питають, скоро мають на оці щось иншого.

— **Новий акумулятор Едісона.** Недавно доносили ми, що Тома Альва Едісон винайшов акумулятор, котрий має представляти щось величезного. Лондонський тижневик «Англійський механік» видає ось такі поясненя про сей новий винахід діяльного Американця: Рішаючим чинником в сїм акумуляторі є заступленє досі уживаних матерій олова і сірчаної кислоти через зелізо, нікель і каліюм. Едісон думає, що відкрив нову батарею не для злитоків річи але для загальною ужитку, батарею, на котру евентуально можна забути і сеї знедбати, а помимо сего она словняє свою службу. Уряджені тепер в Новім Йорку батарея підносять 650 фунтів і є в силі раз наладована прупрати віз з двома сиджелями на добрій дорозі на далекість 160 кілометрів. Сила наладованя є надзвичайно велика і шедя Едісона представляє она в кождім случая найліпшу батарею, котру буде можна вже тепер ужити, передовсім до порушваня во-

зів, хотій не є ще виключені удіпшеня. Загальний зрозумілий опис акумулятора, як запевняє Едісон, не так легкий, хотій машина сама собою є дуже проста. Він називає єї коротко: «машиною з внутрішньою ватрою». Дрібно потерте зелізо творить один бігун, окисє піклю другий. Сих матерій не уживано досі ще ніколи до акумуляторів. Яко електродівтв уживає він алькаліюм, що є більше стале чим кислота. Єсли получить ся кілька тих пушок з механізмом порушваня автомобілю, то зелізо окисає. При окисаню зеліза повстає при звичайних у-слівях тепло, в батерії однак замість него повстає електрика, котра відтак переміняє ся вкінці в теплоту. До «сплєня» зеліза потрібну кислоту видає зі себе нікель.

— **Фабриканти старинностей.** Якийсь любитель штуки в Парижі доіє власням, що молодий маляр Кліх підробляє старинні річи. В наслідок сего в его помешканю і робітни зроблено ревізію. Маляр признав ся опісля перед судиею, що славна корона Семіраміді, за котру музей в Люврі заплатив свого часу 400.000 франків, є фалшива і що він сам робив рисунок до неї. Впрочім, сказав він, находять ся в Люврі в Карнавалє багато пофалшованих старинностей, котрі торговельники старинностей продали тим музеям за великі суми. — При сій нагоді треба пригадати, що перед кількома роками предклядано кільком музеям, межі иншими також і музеєви в Люврі корону Артафернеса. За ту старинну корону, котру мав хтось знайти в землі коло Одеси чи Кишенева, дано вже 40.000 франків, але опісля показало ся, що то була фалшована корона, єї зробив був якийсь жид золотар в Кишеневі, котрий зрадив ся тим, що деякі части корони давав робити другим в Одесі. Коли то обманство викрито, говоренє голосно, що й корона Семіраміді в Люврі є фалшива, але знатоки орекли тоді, що то правдива. Тепер показує ся, як то знатоки можуть знати ся на старинностях. — Та не лише маляр Кліх підробляє старинні річи, але, як показало ся при слідстві, в Парижі живе з того ремесла сотки родин. Процєс, що відбуде ся в тій справі, заповідає ся сензацийно, а найбільше на тім потерлять музеї, бо багато старинних річий покаже ся підробленими і стратять свою вартість.

— **Жертви.** Для убогої вдови Щ-ої зложили в нашій адміністрації: ВПов. Тат Рєвакович зі Львова 2 К, а ВПов. Роман Алексєвич з Угнова 5 К; разом досі 35 К.

Для гімна. тов-а «Сокіл» у Львові прислав ВПр. о. В. Єзерський з Гумніск 4 К 80 сот. (2 К від п. Клявді Єзерської з Гумніск, 1 К від п. Іларія Ваня з Рокішина, 1 К від п. Льва Подолока учит. з Гумніск, а 80 сот. з дрібної складки).

— **Вісти з станиславівської єпархії.** Єпископський ординарият дав єпархіяльному духовенству власть на час біж. великого посту давати при сповіді розрешенє від усіх гріхів задержаних в тійже єпархії. — Конкурсний іспит для старючих ся о парохії відбуде ся 19, 20 і 21. мая. Просьби вносити до дня 15. мая. — Іспит на дяків відбуде ся 28. цвітня. Просьби вносити до 20. цвітня. — Іспит на катехитів для відділових і середних шкіл відбуде ся рівночасно з конкурсним іспитом і речичне до вношеня просьб також до 15. мая. — На конкурс з речинцем до 1. мая розписана другий раз парохія Коломия з Шепарівцями і Дятківцями. — До кан. інституції визнані: крил. Іван Ших із Суцзави яко парох віденської церкви св. Варвари (інституція відбуде ся у Львові) і Мих. Левіцький з Обертина на парохію Ланчин. — В пропозицію на парохію Сидорів прийаті: оо. Михайло Кобялянський з Мишкова, Николай Темницький з Шидловець, Віктор Росткович з Жєжави, Володимир Познанський з Товстенського, Юліян Проскурницький з Устя над Прутом, Іван Лабій з Чорноківців малих, Володимир Киселевський з Гриновець і Діонісій Вакулінський з Руссова — Канонічну інституцію одержали: оо. Брон. Вергановський на Вільшаницю і Іван Монцібович на Ключів великий. — Консистерія віднесла ся до намісництва з предложенєм о назначенє дотації для прив. сотрудників в Семаківцях, Кривенькїм і Вербівцї. — Введені оо. Евген Савчинський (новопоставлений прєсвитер) яко прив. сотрудник в Побережю, Лев Ольшанський, був. сотр. в Говилові, яко прив. сотр. в Джурині, Партеній Чубатий (новопост. прєсвитер) яко прив. сотр. в Ворвудинцях і Михайло Дурделля, бувш. завідатель в Вільшаниці, яко завідатель в Хомякові. — Єпископський ординарият поручив часово заступати катехита в висшій станиславівській гімназії сотрудникові і бувш. катехитови в станиславівській школі реалній А. Григоровичови, другому соб. сотрудникови уділяти науку релігії в станиславівській школі реалній, а о. Александрови Дикому, четвертому соб. сотрудникови уділяти науку релігії в мужескій і жіночій народній школі в Книгинині. — Правительство назначило на один рік дотацію для прив. сотрудників в Річці і Береманях.

